

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/11 i 119/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____2015. godine, donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. godini, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Državna uprava za zaštitu i spašavanje, aktom klase: 214-02/14-01/03, urbroja: 543-01-08-01-15-26 od 14. travnja 2015. godine.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

Na temelju točke 55. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. godini („Narodne novine“, br. 23/14) Državna uprava za zaštitu i spašavanje Vladi Republike Hrvatske podnosi

IZVJEŠĆE

o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. godini

UVOD

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2014. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 13. veljače 2014. godine, a isti je objavljen u Narodnim novinama broj 23/14.

Zadaće Programa aktivnosti provode središnja tijela državne uprave, javna poduzeća, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i zaštićenim područjima na županijskoj razini, vatrogasne zajednice i vatrogasne postrojbe.

Ministarstvo unutarnjih poslova i Državna uprava za zaštitu i spašavanje zaduženi su za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti.

Na taj način su povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti. Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

U izvješću se daje osvrt na provedbu posebnih mjera zaštite od požara za točke Programa aktivnosti, sukladno zadaćama pojedinih nositelja. Ovo Izvješće koje izrađuje Državna uprava za zaštitu i spašavanje temelji se na izvješćima svih izvršitelja zadataka i sudjelovatelja u realizaciji Programa aktivnosti.

PREGLED REALIZACIJE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

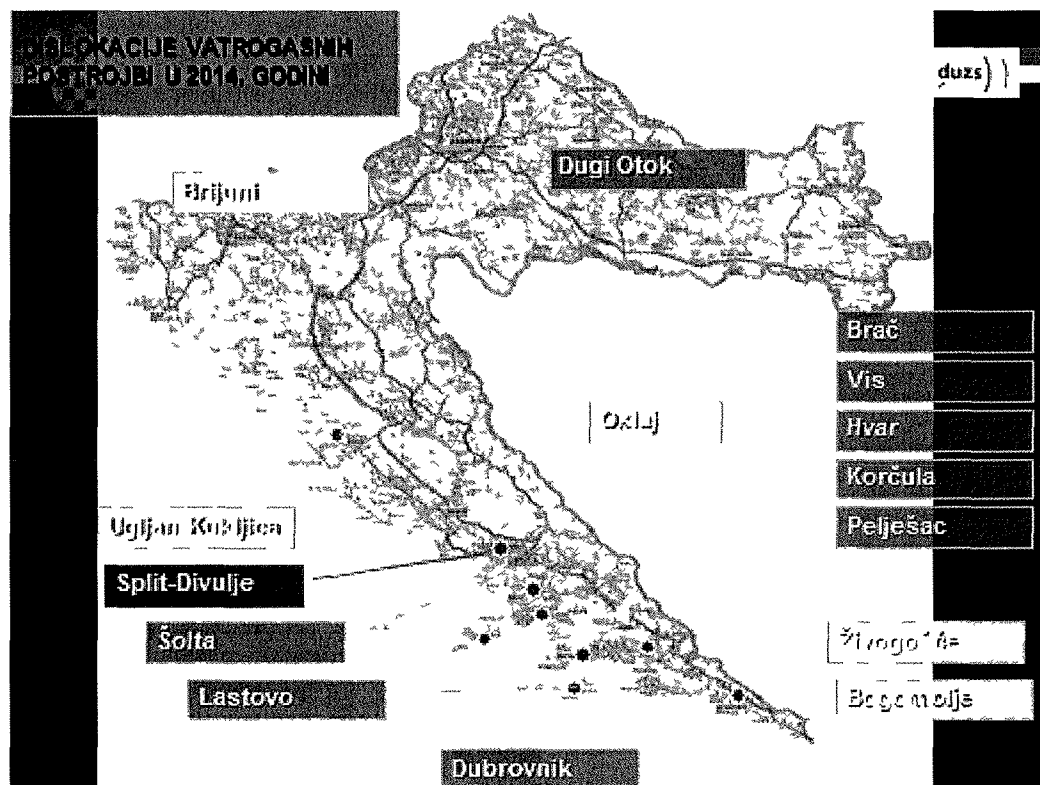
U daljnjem tekstu naglašavamo neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja - Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova i Hrvatska vatrogasna zajednica.

1. Državna uprava za zaštitu i spašavanje realizirala je slijedeće aktivnosti:

- a) sukladno točki 11. Programa aktivnosti organiziran je i održan radni sastanak sa svim izvršiteljima zadaća Programa aktivnosti. Na sastanku su bili nazočni predstavnici izvršitelja zadaća. Svi predstavnici izvršitelja podnijeli su pismena izvješća o provedbi zadaća u njihovoj nadležnosti gdje je istaknut stupanj ostvarenja zadaća za koje su nadležni. Osim zajedničkih sastanaka, Državna uprava za zaštitu i spašavanje održala je tijekom 2014. godine niz pojedinačnih sastanaka sa svakim od izvršitelja točaka iz njihove nadležnosti.
- b) sukladno točki 15. Programa aktivnosti ažuriran je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara (u daljnjem tekstu: Državni plan). Državni plan se sastoji od slijedećih dokumenata:
 - Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/2001.)
 - Odluke o imenovanju operativnih vatrogasnih zapovjedništava
 - Plana dislokacije vatrogasnih snaga
 - Plana uporabe Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj sezoni
 - Plana popune vatrogasnih postrojbi sezonskim vatrogascima
 - Plana izvanrednog angažiranja dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi
 - Plana osposobljavanja pripadnika interventne vatrogasne postrojbe iz sastava javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava
 - Plana osposobljavanja dočasnika i časnika Oružanih snaga Republike Hrvatske za gašenje požara raslinja
 - Standardnog operativnog postupka za djelovanje jedinstvenog operativno-komunikacijskog centra 112 kod požara otvorenog prostora
 - Upute o načinu rada Vatrogasnog operativnog središta Državnog centra zaštite i spašavanja
 - Upute o načinu rada županijskih vatrogasnih zapovjednika i županijskih vatrogasnih operativnih centara

- Upute o komunikaciji s posadama zrakoplova i Zapovjedno operativnog središta GS OS RH
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprava za zaštitu i spašavanje i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine o pružanju prekogranične pomoći u gašenju požara otvorenog prostora
- Standardnog operativnog postupka između Državne uprava za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore o pružanju prekogranične pomoći u gašenju požara otvorenog prostora
- Naputka za korištenje elektroničkih komunikacija operativnih snaga zaštite i spašavanja tijekom protupožarne i turističke sezone
- Planova zaštite od požara za otoke Korčulu, Lastovo, Brač, Hvar, Vis, Šoltu, Dugi otok i poluotok Pelješac.

Sukladno Državnom planu i procjeni vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske, tijekom lipnja, srpnja, kolovoza i rujna 2014. godine provodile su se planske redovne dislokacije vatrogasaca, vatrogasne tehnike i opreme na ugrožena područja. Vatrogasne snage i tehnika bile su raspoređene na ukupno 14 ugroženijih lokacija priobalja – slika 1. Dislokacije vatrogasnih snaga obavljane su u 5 smjena i to od 25. lipnja u smjenama po 2 tjedna, a završetak je bio 04. rujna. Na priobalni dio Republike Hrvatske dislocirano je u jednoj smjeni prosječno 56 vatrogasaca i 21 vatrogasno vozilo. Uz lokalne snage gasitelja te Državne intervencijske postrojbe, tijekom ljeta (lipanj – rujna) na području priobalja dodatno je angažirano i 1 110 sezonski zaposlenih vatrogasaca koji su bili raspoređeni u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama, putem Vatrogasnih zajednica županija. Državna vatrogasna intervencijska postrojba – DVIP Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik, SIVP Mljet i SIVP Brač dodatno su bile popunjene s domicilnim profesionalnim vatrogascima u suradnji s nadležnim vatrogasnim zajednicama županija.

Slika 1: 14 lokacija priobalja na kojima su bile smještene dislokacije

- c) sukladno točki 39. Programa aktivnosti, tijekom požarne sezone, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje bilo je iz sjedišta u Zagrebu izmješteno u sjedište Državne vatrogasne intervencijske postrojbe u Divuljama. Operativno vatrogasno zapovjedništvo obavljalo je koordinaciju zemaljskih i zrakoplovnih vatrogasnih snaga na cijelom priobalju i komunikaciju sa Zapovjednim operativnim središtem Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (također u Divuljama), čime je uspostavljena čvrsta koordinacija s Ministarstvom obrane. S obzirom na širinu zadaća u Operativno vatrogasno zapovjedništvo bili su uključeni časnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, koji su obavljali zadaće u okviru svojih ovlasti i nadležnosti. Nadalje, Vatrogasno operativno središte Državne uprave za zaštitu i spašavanje je putem Državnog centra zaštite i spašavanja svakodnevno o situaciji na požarištima izvješćivalo Centar u Bruxellesu - ERCC (EMERGENCY RESPONSE COORDINATION CENTRE), a jednom tjedno su djelatnici Sektora za vatrogastvo održavali video konferencije glede prikaza tjednih događanja u Republici Hrvatskoj u svezi požara na otvorenom prostoru. Stručne službe Državne uprave za zaštitu i spašavanje svakodnevno su izrađivale zemljovide prognoziranog i stvarnog razreda požarne opasnosti na temelju alfa numeričkih podataka Državnog

hidrometeorološkog zavoda (georeferenciranje i regresijski kriging) na hrvatskom i engleskom jeziku, kao i internetsko informiranje građana o požarnoj sezoni.

- d) sukladno točki 8. Programa aktivnosti, planirana je, ali zbog izvanredne situacija sa poplavama ne i provedena zajednička vatrogasna vježba u Zračnoj luci Zadar „FLORIJAN 2014.“, Osim navedenog, održan je niz vatrogasnih vježbi na razinama vatrogasnih zajednica županija na kojima je provjereno djelovanje sustava vatrogastva prije početka požarne sezone.
- e) sukladno točki 11. Programa aktivnosti, prije početka požarne sezone i tijekom ljeta, glavni vatrogasni zapovjednik je održao niz koordinacijskih sastanaka sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima u svezi pripreme i provedbe zadaća Programa aktivnosti, a 28. studenog 2014. godine održan je završni sastanak na kojemu je proanalizirana požarna sezona i provedba Državnog plana kao sastavnog dijela Programa aktivnosti u 2014. godini. Održan je i niz radnih sastanaka s Ministarstvom obrane, Ministarstvom unutarnjih poslova, Hrvatskim šumama i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom u vezi provedbe zajedničkih zadaća. O realizaciji zadaća Programa aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske je izvještena pisanim Prvim privremenim izvješćem u mjesecu srpnju 2014. godine.
- f) obzirom na očekivano intenziviranje broja požara uz pružne pravce, Državna uprava za zaštitu i spašavanje je predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Agenciji za sigurnost željezničkog prometa, dostavila Zamolbe za pojačanim inspekcijskim nadzorom kako bi se u skladu s naloženim mjerama, tijekom mjeseca srpnja, kolovoza i rujna bolje preventivno djelovalo i bilježilo manje štete od požara na otvorenom prostoru.
- g) sukladno točkama 17. do 25. Programa aktivnosti, temeljem Planova nadzora i provedbe zadaća subjekata (ministarstva, javne ustanove, poglavarstva županija, gradova i općina), dobivena su izvješća o realiziranim zadaćama nadzora i preventivnim aktivnostima koje su provedene u suradnji s područnim uredima zaštite i spašavanja i ostalim subjektima sustava zaštite i spašavanja.
- h) Sukladno točki 26. Programa aktivnosti, izrađena je i koristi se web aplikacija „zeos_vos“ za unošenje događaja (požara otvorenog prostora ili drugih događaja) na GIS podlozi. Podaci o događajima se koriste putem interneta i lozinke. Aplikacijom se i dalje nadopunjavaju i razvijaju nove mogućnosti.

Sektor za vatrogastvo je početkom godine uveo u operativnu uporabu besposadni zrakoplovni sustav (višerotorni zrakoplovni model) za potrebe izviđanja i vođenja

operativnih akcija te se isti koristio na prikupljanju informacija tijekom poplava u zagrebačkoj i vukovarsko-srijemskoj županiji, za potragu nestale francuske državljanke u minsko sumnjivom području kao i za potrebe vatrogasnih vježbi s ciljem uvježbavanja vatrogasnog zapovjedništva. Sustav se koristio veoma uspješno u suradnji sa MUP RH u poplavama na području RH.

- i) sukladno točki 38. Programa aktivnosti, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova ažurirane su Procjene i Planovi zaštite od požara za područja gdje su bile ustrojene sezonske privremene vatrogasne postrojbe: poluotok Pelješac i otoci Korčula, Vis, Šolta, Lastovo, Dugi Otok, Brač i Hvar. Temeljem točke 38. izrađen je i Plan dislokacije vatrogasnih snaga i tehnike iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske.
- j) sukladno točki 29. Programa aktivnosti uspostavljena je tijesna suradnja s Državnim hidrometeorološkim zavodom koji je aktivno provodio operativne i razvojne poslove: izračune indeksa opasnosti i vremenske prognoze. Državni hidrometeorološki zavod je osigurao i dostupnost ostalih prognostičkih produkata za potrebe cijelog sustava zaštite i spašavanja. Svi prognostički produkti bili su dostupni i preko web aplikacija. U razvojnom dijelu, Državni hidrometeorološki zavod nastavlja rad na prilagodbi i poboljšanju postojećih te razvoju i primjeni novih metoda izračunavanja indeksa opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru. U odnosu na sezonu 2013. godine, u protupožarnoj sezoni 2014. godine stvarni indeks se tijekom požarne sezone računao za tekući dan u 14 sati po kanadskoj metodi na osnovu meteoroloških podataka za 24 postaje na Jadranu i u priobalju. Svakodnevno se još računao indeks potencijalne opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi i za dodatnih 16 postaja u kontinentalnoj Hrvatskoj.
- k) sukladno točki 36. Programa aktivnosti, prema prijedlogu županijskih vatrogasnih zapovjednika, zapisnički su utvrđeni i otklonjeni nedostaci na vozilima (predviđenih za dislokacije na ugrožena područja), opremi i tehnici prije početka požarne sezone. Po završetku požarne sezone Državna uprava za zaštitu i spašavanje izvršila je vatrogasnim postrojbama refundacije financijskih sredstava za popravke oštećenih vatrogasnih vozila i opreme. Državna uprava za zaštitu i spašavanje je obavljala i interventne popravke vatrogasnih vozila i opreme tijekom provedbe dislokacije vatrogasnih snaga i obavila nabavu vatrogasne opreme za gašenje i spašavanje i osobne zaštitne opreme. Za nabavu vatrogasne tehnike, održavanje i popravke oštećene opreme iz Državnog proračuna izdvojeno je 8.883.654,03 kune.

- l) Sukladno sklopljenim međudržavnim Sporazumima o međusobnoj ispomoći kod velikih nesreća (točka 40.), obavljaju se kontakti s Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Slovenijom. S Bosnom i Hercegovinom te s Crnom Gorom od ranije postoji potpisan standardni operativni postupak oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području dok je u mjesecu srpnju 2014. g. i sa Republikom Slovenijom potpisan standardni operativni postupak o pružanju pomoći letjelicama u slučaju požara na otvorenom prostoru.
- m) Svi vatrogasci koji su bili angažirani na gašenju požara završili su dodatni program osposobljavanja za gašenje šumskih požara. Program je obuhvatio trenažu i osposobljavanje u radu s helikopterom i tjelesnu provjeru. Za 2014. godinu obavljena je tjelesna i visinska provjera 785 vatrogasaca iz 60 javnih vatrogasnih postrojbi kontinentalnog dijela Republike Hrvatske. Gasitelji koji su osposobljeni po posebnom programu za gašenje šumskih požara bili su angažirani kao popuna u sezonskim privremenim vatrogasnim postrojbama i ispostavama Državne vatrogasne intervencijske postrojbe. Uz navedeno tijekom mjeseca svibnja, lipnja i listopada obavljena je trenaža helikopterom za ukupno 839 vatrogasca iz 60 vatrogasnih postrojbi iz cijele Republike Hrvatske. U istom periodu provedeno je osposobljavanje za gašenje šumskih požara za 206 nova pripadnika Državnih vatrogasnih intervencijskih postrojbi iz sastava profesionalnih i dobrovoljnih postrojbi kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske. Za opremanje vatrogasaca opremom, armaturama i odorama iz Državnog proračuna je izdvojeno 4.334.856,00 kuna. Tijekom mjeseca ožujka i travnja, a u suradnji sa pilotima zrakoplova Canadair i helikoptera, provedena je edukacija 203 vatrogasna zapovjednika za navođenje zrakoplova tijekom intervencije. Nadalje provedeno je i osposobljavanje za 30 časnika i dočasnika Oružanih snaga RH koji sudjeluju u radu Namjenski organiziranih snaga Oružanih snaga. Državna uprava provela je osposobljavanja prema Programu osposobljavanja Stožera zaštite i spašavanja zapovjedništva civilne zaštite i vatrogasnog zapovjedništva za ukupno 1376 pripadnika.

2. Ministarstvo obrane realiziralo je slijedeće aktivnosti:

- a. U skladu s obvezama iz točke 8. Programa aktivnosti, Zapovjedno operativno središte Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ZOS) u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje (DUZS),

Ministarstvom unutarnjih poslova (MUP) i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom (HVZ) izradilo je Elaborat protupožarne vježbe "Florijan 2014", koja je trebala biti provedena 21. svibnja 2014. na zračnoj luci Zadar, s ciljem provjere spremnosti i koordinacije snaga koje sudjeluju u provedbi zadaća za ljetnu protupožarnu sezonu, ali je ista otkazana zbog poplava u Slavoniji. Isto tako provedeni su redoviti koordinacijski sastanci s predstavnicima Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

- b.** U skladu s točkom 10. Programa aktivnosti s operaterima zračnih luka i zračnih pristaništa utvrđeni su uvjeti i način korištenja usluga i prostora za avione i helikoptere koji se koriste u akcijama gašenja požara.
- c.** Oružane snage Republike Hrvatske, u skladu s točkom 15. Programa aktivnosti, odredile su predstavnike u Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu Divulje.
- d.** Također, u skladu s obvezama iz točke 18. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske organizirale su odgovarajuću protupožarnu zaštitu unutar svojih prostora.
- e.** U vezi s obvezama iz točke 26. Programa aktivnosti, koja se odnosi na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je postupak mogućeg uvođenja u uporabu protupožarnog uređaja Bamby Bucket.
- f.** Izrađen je Operativni plan korištenja i pomoći Oružane snage Republike Hrvatske u protupožarnoj zaštiti kod požara otvorenog prostora u 2014. (točka 32. Programa aktivnosti). Protupožarne snage sastavljene su od snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, snaga Hrvatske kopnene vojske, snaga Hrvatske ratne mornarice i Bojne za specijalna djelovanja. Angažiranje protupožarnih snaga provodi se preko Zapovjedno operativnog sjedišta, a snage su bile u spremnosti za angažiranje u okviru posebnih mjera zaštite od požara od 24. lipnja do 9. rujna 2014.

Pripadnici Hrvatske kopnene vojske nalazili su se u spremnosti za uporabu u vojarnama razmještaja i to temeljne protupožarne namjenski organizirane snage u 12-satnoj spremnosti, a zamjenske u 24-satnoj spremnosti za angažiranje. Tijekom provedbe protupožarne sezone nije bilo uporabe namjenski organiziranih snaga Hrvatske kopnene vojske niti je provedeno njihovo premještanje na predviđena mjesta razmještaja.

Pripadnici protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske ratne mornarice tijekom protupožarne sezone bili su u 24-satnoj spremnosti za angažiranje, ali nisu bile u uporabi.

Tim Bojne za specijalna djelovanja za službu potrage i spašavanja bio u spremnosti za angažiranje u okviru posebnih mjera zaštite od požara od 24. lipnja do 9. rujna 2014. u vojarni „Knez Trpimir“ Divulje.

- g.** Za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obratno, u skladu s obvezama iz točke 34. Programa aktivnosti, za potporu bile su na raspolaganju protupožarne namjenski organizirane snage Hrvatske ratne mornarice s odgovarajućim sredstvima i osposobljenim i uvježbanim osobljem.
- h.** U vezi s točkom 41. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske pružile su potporu u provedbi obuke pripadnika vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja u skladu s Planom provedbe helikopterske obuke za pripadnike vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja u 2014. Osposobljavanje 29 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske provedeno je na Učilištu vatrogastva, zaštite i spašavanja od 12. do 19. svibnja 2014.
- i.** U skladu s obvezama iz točke 43. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske planirale su i provode potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada (letačko osoblje) i osoblja za opsluživanje (tehničko osoblje) protupožarnih zrakoplova (Canadair CL-415 i Air tractor AT 802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1) za gašenje šumskih požara. Provedena je i obuka vatrogasnih časnika za voditelja intervencija za navođenje zrakoplova na požarištu.
- j.** U skladu s točkom 44. Programa aktivnosti tijekom ljetne protupožarne sezone Oružane snage Republike Hrvatske osigurale su potreban broj aviona i helikoptera te dovoljan broj osposobljenih posada s odgovarajućim letačko-tehničkim osobljem (šest aviona tipa "Canadair" CL-415, pet izviđačko–navalnih aviona tipa Air Tractor AT-802 A/F, dva helikoptera tipa Mi-8 MTV1 za gašenje, prijevoz, potrage i desantiranje.

Do 31. prosinca 2014. protupožarne snage Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane imale su 14 intervencija protupožarnim zrakoplovima na požarištima. Pri tome je ostvareno 498 letova i 62.05 sati naleta te je potrošeno 47 026 litara goriva i izbačeno 2 373 tona vode. Sveukupno za obuku, trenažu, požare, vježbe, tehničke probe i ostale posebne zadaće ostvareno je 6 350 letova i 752.35 sati naleta te je potrošeno 475 096 litara goriva i izbačeno 28 428 tona vode.

- k. U skladu s točkom 45. Programa aktivnosti, kontinuirano se prati stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL-415 i Air Tractor AT-802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te poduzimaju odgovarajuće aktivnosti radi pravodobnog servisiranja, nabavke potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva i zaštitnih sredstava.
 - l. Za provedbu aktivnosti u protupožarnoj sezoni u 2014. godini u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. na razdjelu Ministarstva obrane (Program 7, Aktivnost 71A) odobrena su sredstva u iznosu od 67.804.081,00 kuna. Za provođenje svih aktivnosti planiranih Operativnim planom korištenja i pomoći Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj zaštiti kod požara otvorenog prostora u 2014. godini i Planom održavanja protupožarnih zrakoplova u 2014. godini do sada je ukupno utrošeno 60.164.504,08 kuna (točka 55. Programa aktivnosti).
 - m. Uz učinkovitu i stručnu pripremu, dobru organizaciju poslova, pravodobno i učinkovito praćenje raspoloživih materijalnih i financijskih resursa te uz vrlo dobru suradnju i koordinaciju sa snagama Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, Oružane snage Republike Hrvatske uspješno su provele sve zadaće u pripremi i provedbi protupožarne sezone u 2014. godini.
- 3. Ministarstvo unutarnjih poslova realiziralo je slijedeće aktivnosti:**
- a. Vežano uz točku 1. Programa aktivnosti utvrdilo da od ukupno 577 jedinica lokalne i područne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 127 grada i 429 općina) slijedeće nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara: županija Bjelovarsko-bilogorska, grad Supetar i 4 općine: Ervenik, Promina, Velika Pisanica i Zrinski Topolovac. Točkom 1. Programa aktivnosti propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu usvojile Plan zaštite od požara dužne nadležnom ministarstvu i Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje - Sektoru za vatrogastvo dostaviti pisano očitovanje o neizvršenju zakonske obveze. Ovom prilikom napominjemo da ovo Ministarstvo nije zaprimilo propisana očitovanja. Kako je, iz gore navedenog vidljivo, gradovi i općine koje nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara nalaze se osim na području Bjelovarsko-bilogorske županije (Velika Pisanica i Zrinski Topolovac) i na područjima Splitsko-dalmatinske (Supetar) i Šibensko-kninske županije (Ervenik i Promina). Splitsko-dalmatinska i Šibensko-kninska županija imaju izrađen i usvojen plan zaštite od požara iako je čl. 13. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj: 92/2010) propisano da se

procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području same županije.

Inspekcija zaštite od požara je prilikom obavljanja nadzornih pregleda općina koje nisu izradile ili nemaju usvojen plan zaštite od požara poduzela određene radnje u smislu naređivanja mjere s zadanim rokom, podnošenja optužnog prijedloga ili prekršajnog naloga.

- b.** Sukladno točki 2. Programa aktivnosti od jedinica lokalne samouprave općine Bebrina, Brodski Stupnik, Bukovlje, Cernik, Davor, Donji Andrijevići, Garčin, Gornji Bogičevci, Gundinci, Klakar, Okučani, Oprisavci, Rešetari, Sibinj, Sikirevci, Slavonski Šamac, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Vrbje i gradovi Nova Gradiška i Slavonski Brod nisu propisali potrebne agrotehničke mjere kao i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara, sukladno članku 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (N.N. br. 39/13). Člankom 60. navedenog Zakona propisano je da upravni i inspeksijski nadzor vrši poljoprivredna inspekcija.
- c.** Sukladno točkama 17.-23. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava, prema planovima i u suradnji s nadležnim inspekcijama drugih tijela državne uprave uključili su se u inspeksijski nadzor protupožarnih šumskih prometnica i prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume, željezničkih pruga koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara, javnih cesta državnog značaja i objekata na tim cestama, kao i onih područja na kojima su prethodnih godina nastajali požari koji su ometali odvijanje cestovnog prometa, kao i cestovnih pravaca od lokalnog značaja koji su tijekom turističke sezone pojačano opterećeni prometom (prilazi hotelskim naseljima, autokampovima, javnim garažama, kulturno - povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista), nacionalnih parkova, parkova prirode i drugih zaštićenih šumskih površina, odlagališta otpada i „divljih“ odlagališta, osobito na području priobalja (statistički pokazatelji nalaze se u Tablici 1).
- d.** Sukladno točki 24. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava za potrebe planiranja, organiziranja i obavljanja pojačanog nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija sačinili su popis građevina i prostora koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički

ili interes za zaštitu prirode i okoliša, a vezani su uz nadolazeću turističku i žetvenu sezonu, kao i plan inspekcijskog nadzora, te ih dostavili Sektoru za inspekcijske poslove Ministarstva u sjedištu. Za sve subjekte po popisu utvrđen je redosljed prioriteta po značaju odnosno riziku od nastanka požara i mogućim posljedicama u slučaju požara. Prioritet je dan objektima i prostorima u kojima boravi ili se okuplja velik broj ljudi odnosno gostiju ili turista i prostorima koji predstavljaju interes za zaštitu prirode i okoliš. Sukladno navedenom pregledano je 338 hotela i motela, 104 autokampa i marina, 252 ugostiteljska objekta i disko kluba, dok su isto tako pregledani svi nacionalni parkovi i parkovi prirode kao i drugi zaštićeni objekti prirode. Ukupno je obavljeno 3528 inspekcijskih pregleda. Nakon obavljenih pregleda doneseno je 563 rješenja s ukupno 2092 naređene mjere. Za objekte gdje su utvrđeni određeni nedostaci i donesena Rješenja naknadno je obavljeno i 815 kontrolnih pregleda da se utvrdi da li su naređene mjere provedene ili ne.

- e. Protiv pravnih, odgovornih i fizičkih osoba koje nisu provodile propisane i/ili naređene mjere zaštite od požara podnesene su prekršajne prijave u obliku optužnih prijedloga i prekršajnih naloga (ukupno 278, statistički pokazatelji nalaze se u Tablici 1). S tim u svezi je potrebno napomenuti da Ministarstvo unutarnjih poslova trenutno ne raspolaže s podacima na koji su način riješeni podneseni optužni prijedlozi i prekršajni nalozi jer je većina tih postupaka u tijeku. Usporedno s 2013. godinom vidljivo je da je podneseno manje prekršajnih prijava, osobito protiv fizičkih osoba zbog protupropisnog spaljivanja na otvorenom prostoru što proizlazi iz činjenice da je u odnosu na 2013. godinu u 2014. godini bilo znatno manje požara otvorenih prostora čemu je sigurno i pridonijela intenzivna akcija u sklopu Programa u suradnji Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutarnjih poslova, po pitanju informiranja i apeliranja javnosti o načinima spaljivanja korova na poljoprivrednim zemljištima.
- f. Sukladno točki 25. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava u obavljanju pojačanog inspekcijskog nadzora nad provedbom odredbi Zakona o zaštiti od požara, Zakona o zapaljivim tekućinama i Zakona o eksplozivnim tvarima i drugih propisa i odluka kojima su propisane mjere zaštite od požara i eksploziva, u slučaju povrede njihovih odredbi, poduzimaju zakonom propisane mjere i podnose optužne prijedloge i prekršajne naloge, u svrhu pravodobnog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji ne provode mjere zaštite od požara (statistički pokazatelji nalaze se u Tablici 1).

- g. Sukladno točki 33. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava uključili su se u praćenje stanja motriteljsko-dojavne službe i izviđačko-preventivne ophodnje, poglavito u vrijeme povećane opasnosti za nastanak i širenje požara na otvorenom prostoru, te u praćenje ugroženosti zaštićenih područja prirodnih vrijednosti (nacionalni parkovi, parkovi prirode,...)

Tablica 1: izvršeni inspeksijski nadzori sukladno Programu aktivnosti u 2014. godini
(stanje - 03 prosinca 2014 godine, OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, N = prekršajni nalog)

Red broj	Građevine i prostori	inspeksijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorn e		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1	Hoteli	327	85	371	122		15		12		5
2	Moteli	11	3	14	3						
3	Turistička naselja	13	4	9	10						
4	Autokampovi	79	26	73	25		3		3		
5	Marine	25	1	1	1						
6	Disko-klubovi	140	7	55	20		3		2		
7	Ostali ugostiteljski objekti	112	27	81	33	1	2	1		1	
8	Bolnice	55	10	44	8		3		3		
9	Benzinske postaje	311	35	177	60		11	1	9		1
10	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	160	11	30	34	2	8	2	8		
11	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	402	12	23	3		3		3		
12	Prodavaonice oružja i streljiva	150									
13	JP Hrvatske šume (šumarije)	93	10	40	26						
14	Nacionalni parkovi	8	1	2	1		2		2		
15	Parkovi prirode	29	4	8	5						
16	Ostali zaštićeni objekti prirode	25	1	3	1						
17	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima	108	24	95	18						
18	Željezničke pruge	22	5	27	6						
19	Glavni cestovni pravci	76	4	9	8						
20	Odlagališta komunalnog otpada	150	14	58	13		2		2		
21	Ostale građevine i prostori	874	194	781	310	8	43	7	28	1	2
22	Jedinice područne samouprave (županije)	17	4	7	2						
23	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	73	25	49	27				1		
24	Jedinice lokalne samouprave (općine)	243	56	135	79		5		7		
25	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	25								19	47
UKUPNO:		3528	563	2092	815	11	100	11	80	21	55

- n.** **Hrvatska vatrogasna zajednica** je sukladno točki 7. Programa aktivnosti ažurirala Plan za izvanredno (interventno) angažiranje dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi, prema dospjelim podacima iz vatrogasnih zajednica županija. Planom je obuhvaćeno 1 148 osoba i 132 vozila. Sukladno točki 13. Programa, u sklopu promidžbenih aktivnosti tiskan je promidžbeni materijal, a za opremanje vatrogasnih postrojbi osigurano je 155 kompleta osobne zaštitne opreme.
- o.** Vezano za izvješća drugih izvršitelja zadaća i sudjelovatelja Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće Programa aktivnosti provedene u zadanim rokovima. Prema izvješću poduzeća HŽ Infrastruktura, čišćenje pružnog pojasa je izvršeno. Tijekom mjeseca travnja i svibnja održane su sjednice županijskih Stožera zaštite i spašavanja, tematski vezane uz pripremu ljetne protupožarne sezone.
- p.** Sukladno odredbama iz točke 9. (prioriteti razminiranja) obavljeno je utvrđivanje prioriteta razminiranja na ugroženim područjima. U suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje, vatrogasnim zajednicama županija i ostalim subjektima je omogućen on-line uvid u karte minski sumnjivih područja. Hrvatski centar za razminiranje je izradio Plan humanitarnog razminiranja za 2014. godinu te sukladno financijskim sredstvima obavlja prioritetno razminiranje područja bitnog za provedbu mjera zaštite od požara.
- q.** Sukladno točki 22. Programa aktivnosti, inspektori Ministarstva zaštite okoliša i prirode su u suradnji s ostalim inspekcijama te predstavnicima općina i gradova obavili preventivne inspekcijske nadzore odlagališta otpada. Obavljeni su nadzori na ukupno 357 lokacija (130 lokacija u županijama na jadranskom području i 227 lokacija u županijama u kontinentalnom području), a zbog odstupanja od zakonskih odredbi izdano je ukupno 56 mjera u zapisnik i 8 rješenja. Poljoprivredni inspektori, šumarski inspektori i državni šumarski inspektori dosljedno su provodili odredbe zakona. Prema prikupljenim podacima o provedbi inspekcijskih nadzora obrade poljoprivrednog zemljišta u 2014. provedeno je ukupno 785 inspekcijskih nadzora. Slijedom utvrđenih nepravilnosti inspektori su donijeli 475 upravnih mjera - rješenja kojima je nadziranim subjektima naložena primjena odgovarajućih mjera. Protiv 42 subjekta nadzora (pravne i fizičke osobe) podnijeti su optužni prijedlozi. Tijekom 2014. godine Inspekcija zaštite prirode obavila je inspekcijske nadzore 45 javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima prirode te su u nadzor i

aktivno provođenje mjera protupožarne zaštite bili uključeni i čuvari prirode javnih ustanova.

KLIMATOLOŠKE PRILIKE I PREGLED PODATAKA O POŽARIMA

Lipanj 2014. g. je, kao i prethodni proljetni mjeseci u 2014. g., bio karakterističan po učestalim prodorima vlažnog i nestabilnog zraka i to ne samo u kontinentalni dio zemlje već i na područje Jadrana. Analiza srednje mjesečne klase opasnosti za lipanj (slika 3.) pokazuje da je ona bila mala u srednjoj i južnoj Dalmaciji, te u dijelu Istre i Like. Na većem dijelu sjevernog Jadrana te u Gorske kotaru srednja je klasa bila umjerena.

Srpanj 2014. g. je bio jedan od najkišovitijih na Priobalju posljednjih godina. U cijelom mjesecu srpnju mjestimice je bilo i više od 300 mm oborine, što je i deseterostruko više od uobičajenog mjesečnog prosjeka. Posebno je opasno bilo što su ekstremne količine kiše pale u svega nekoliko sati, te su izazvale poplave. Uz obilnu kišu s olujnim nevremenom i grmljavinom bilo je i olujnog vjetra, pa su intervencije vatrogasaca na pojedinim dijelovima Jadrana bile učestale ali ne u gašenju požara raslinja (što bi bilo uobičajeno za ovo doba godine) već u saniranju posljedica poplava i olujnog vjetra uzrokovanih takvim olujnim nevremenima.

Analiza srednje mjesečne klase opasnosti za srpanj 2014. godine pokazuje da su srednje klase bile većinom male ili čak vrlo male (riječko područje, područje Gorskog Kotara i dijela Like), što je neuobičajeno za to doba godine, te nije zabilježeno proteklih godina.

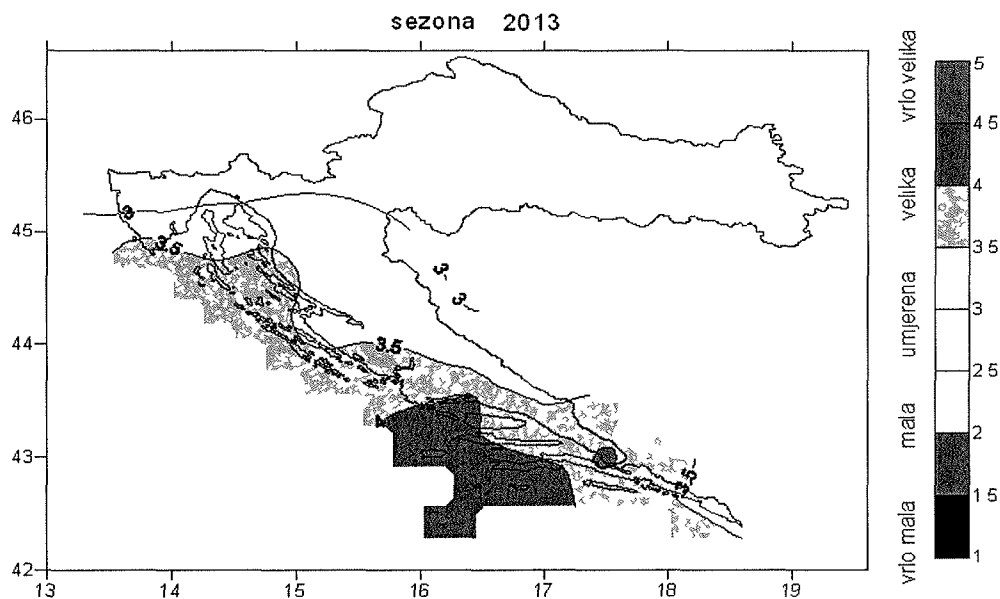
I u kolovozu 2014. g. se na sjevernom Jadranu i u kopnenom području nastavilo vrlo promjenljivo i nestabilno vrijeme s čestim oborinama.

U Dalmaciji su međutim atmosferski poremećaji bili nešto rjeđi nego u prethodnim ljetnim mjesecima 2014. g. Svakako treba naglasiti da su prošlogodišnje ljeto, pa i kolovoz bili s više kiše i hladniji u odnosu na posljednjih petnaestak godina. Takve vremenske prilike nisu pogodovale nastanku, a ni širenju požara raslinja.

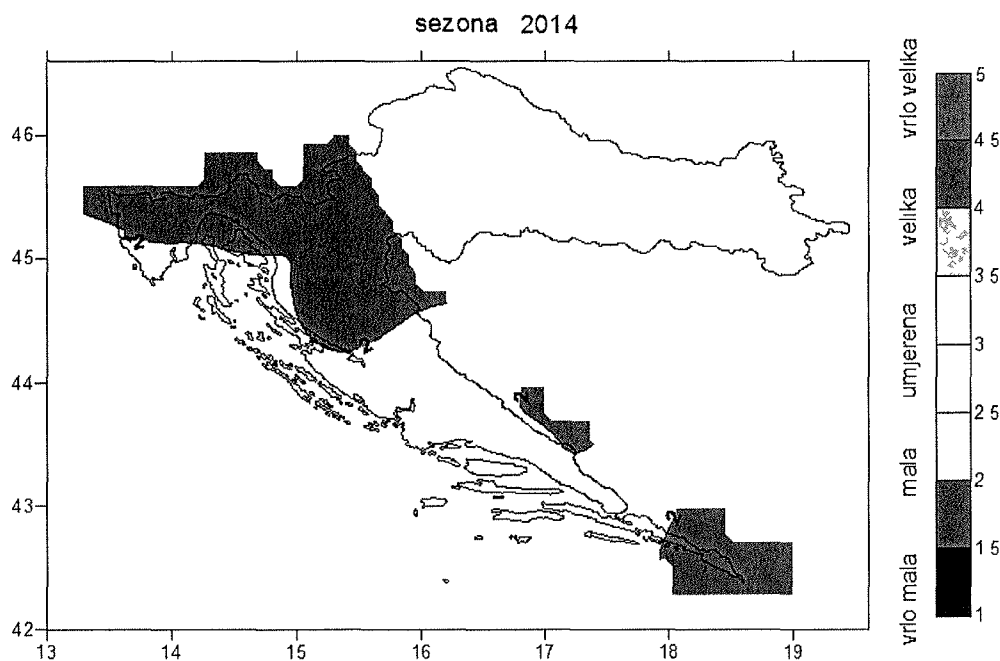
Meteorološki indeks opasnosti za nastanak i širenje šumskih požara po kanadskoj metodi (MIOP) je stoga i u kolovozu u našoj zemlji bio niži nego prethodnih godina.

Srednja klasa opasnosti za kolovoz (slika 3.) je na sjevernom Jadranu i u unutrašnjosti, te na krajnjem jugu Dalmacije bila mala. Na preostalom dijelu Dalmacije srednja klasa je bila umjerena s najvišom srednjom vrijednosti u Pločama, na Lastovu i na Mljetu.

Ovako niske srednje mjesečne klase u kolovozu nisu zabilježene zadnjih desetak godina, tako da je bilo iznimno malo požara raslinja s obzirom na razdoblje te vatrogasci uglavnom nisu morali gasiti šumske požare, ali su zbog ekstremnih oborina imali veliki broj intervencija vezanih za saniranje posljedica poplava.

Slika 2 Srednja mjesečna klasa opasnosti od šumskih požara za lipanj 2013

Slika 3 Srednja klasa opasnosti od šumskih požara za ljeto (lipanj, srpanj i kolovoz) 2014

Analiza (slika 3.) je pokazala da je srednja sezonska klasa (lipanj, srpanj i kolovoz) 2014. godine bila neuobičajeno niska, većinom mala kao posljedica ponajprije velikih količina oborine. Jedino je u lipnju, a u dijelu Dalmacije i u kolovozu mjestimice bila umjerena.

Najniža srednja klasa je bila u srpnju. Za primjer koliko je u ovoj sezoni srednja klasa bila neuobičajeno niska je i usporedba sa sezonom 2013. koja je također bila nešto niža od desetogodišnjeg srednjaka ali ipak sa daleko većom srednjom klasom opasnosti (slika 2).

Kao zaključak može se reći da je protupožarna sezona u 2014. godini bila neuobičajena, a na što su najviše utjecale vremenske prilike, pri čemu treba istaknuti izostanak značajnijeg utjecaja ogranka polja visokog tlaka zraka s Azora i termobaričkog grebena s juga u višim slojevima atmosfere.

Tablica 2: Pokazatelji o požarima raslinja na priobalnom i kraškom području (odnos 2014. i petogodišnji prosjek 2009. - 2013.) (podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje)

Petogodišnje razdoblje, intervencije na otvorenom prostoru (požari raslinja) priobalnog i kraškog područja											2014.	
Promatrano razdoblje	2009.		2010.		2011.		2012.		2013		broj požara	površina (ha)
	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)	broj požara	površina (ha)		
01.01.-31.12.	2348	11001	1559	4027	3765	37460	3690	41305	1413	4665	991	2505
01.06.-31.10.	1429	7155	1041	2430	1774	16730	1749	22891	1076	3848	444	625,8
Promatrano razdoblje	PETOGODIŠNJI PROSJEK 2009. - 2013.										2014.	
	BROJ POŽARA				POVRŠINA (ha)				IOP (ha/požar)		IOP (ha/požar)	
01.01.-31.12.	2555				19691,6				7,71		2,53	
01.06.-31.10.	1413,8				10610,8				7,51		1,41	
Promatrano razdoblje	2014. / PETOGODIŠNJI PROSJEK 2009 – 2013.											
	odnos broja požara				odnos opožarene površine				Odnos indeksa opožarene površine (IOP)			
01.01.-31.12.	- 61,21%				- 87,28%				- 67,20%			
01.06.-31.10.	- 68,60%				- 94,10%				- 81,22%			

Na priobalnom i kraškom području u 2014. godini, a sukladno podacima koji se vode u Vatrogasnom operativnom središtu, evidentiran je ukupno 991 požar raslinja ili 61,21% manje u odnosu na petogodišnji prosjek (tablica 2).

Ističemo da je u tim požarima, ukupno izgorjela površina 2505 ha, što je 87,28% manje u odnosu na promatrani petogodišnji prosjek, a pri čemu je indeks opožarene površine (IOP) manji za 67,20%.

Promatrajući samo razdoblje tijekom požarne sezone (lipanj - listopad) broj požara je smanjen za čak 68,60% u odnosu na petogodišnji prosjek, opečarena površina za čak 94,10%, pa sukladno tome i IOP za 81,22%.

Ovakvom rezultatu, osim usklađenog i promptnog djelovanja svih vatrogasnih snaga (lokalnih i državnih) pridonijelo je i iznimno vlažno razdoblje sa učestalim oborinama koje je već objašnjeno u prvom dijelu izvješća.

Podaci su prikazani od 2006. do 2014. godine (od kada VOS vrši upis intervencija u bazu podataka o vatrogasnim intervencijama na području Republike Hrvatske).

RASPODJELA POŽARA RASLINJA PO VELIČINI OPOŽARENE POVRŠINE I VREMENU AKTIVNOG GAŠENJA NA PRIOBALNOM I KRAŠKOM PODRUČJU

Tablica 3: Raspodjela požara raslinja po veličini opečarene površine
(podaci Državne uprave za zaštitu i spašavanje)

	mjesec	<=5 ha		>5 <=10 ha		>10 <=100 ha		> 100 ha		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	
2014.	VI.	156	98,11	2	1,26	1	0,63	0	0,00	159
	VII.	81	97,59	1	1,20	1	1,20	0	0,00	83
	VIII.	96	96,97	1	1,01	2	2,02	0	0,00	99
	IX.	36	97,30	1	2,70	0	0,00	0	0,00	37
	X.	62	93,94	1	1,52	2	3,03	1	1,52	66
	VI.-X	431	97,07	6	1,35	6	1,35	1	0,23	444
	I.-XII.	920	92,84	37	3,73	31	3,13	3	0,30	991

Iz tablice 3 vidljivo je da je u većini požara raslinja u požarnoj sezoni (VI. - X. mjesec) opečarena površina iznosila manje od 5 ha (97,07%). Samo jedan požar (0,23%) je u ovom razdoblju imao površinu veću od 100 ha (trave i niskog raslinja bez štete) i to uslijed jakog vjetrova.

Uzimajući u obzir cijelu godinu samo 3 požara su se proširila na površinu veću od 100 ha (0,30%), 31 požar je imao površinu između 10 i 100 hektara (3,13%), 37 je imalo površinu između 5 i 10 ha, a 920 požara (ili čak 92,84%) imalo je površinu do 5 ha.

Tablica 4: Raspodjela požara raslinja po vremenu aktivnog gašenja u požarnoj sezoni
(podaci DUZS-a - Vatrogasnog operativnog središta)

	mjesec	<=4 sata		>4 <=12 sati		>12 sati		Ukupno požara
		broj	%	broj	%	broj	%	
2014.	VI.	151	94,97	7	4,40	1	0,63	159
	VII.	80	96,39	0	0,00	3	3,61	83
	VIII.	94	94,95	2	2,02	3	3,03	99
	IX.	36	97,30	1	2,70	0	0,00	37
	X.	62	93,94	2	3,03	2	3,03	66
	VI.-IX.	423	95,27	12	2,70	9	2,03	444
	I.-XII.	941	94,95	35	3,53	15	1,51	991

U prosjeku, 95,27% u sezoni te 94,95% požara tijekom cijele godine u potpunosti je ugašeno u prva 4 sata od trenutka zaprimanja prve dojave (tablica 4), što je pokazatelj vrlo brzog angažiranje dostatnog broja vatrogasnih snaga ali i već spomenutih meteoroloških okolnosti tijekom cijele godine.

U samo 2,03% (9 požara) u razdoblju lipanj - listopad gašenje je trajalo duže od 12 sati. Potrebno je napomenuti da je uzeto u obzir vrijeme do potpunog gašenja u koje ulazi i vrijeme čuvanja i sanacije požarišta u cjelini nakon što je već lokalizirano.

Potrebno je naglasiti da je ova analiza napravljena isključivo za požare raslinja (nisu uračunati razni požari smeća, deponija, drvenih distribucijskih stupova i drugih požara na otvorenom prostoru ukoliko nije bila opožarena i određena površina raslinja).

Tablica 5: Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom prostoru na priobalnom i kraškom području (podaci DUZS-a - Vatrogasnog operativnog središta)

Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom području	broj požara	opožarena površina (ha)	IOP (ha/požar)
požarna sezona (lipanj - listopad) 2014.	3	204	68
siječanj - prosinac 2014.	15	499	33,27

Ako se osvrnemo na požare koji su bili na miniranom prostoru ili minski sumnjivom području (tablica 5) ove je godine zabilježeno (prema zaprimljenim izvješćima) ukupno 15 takvih požara koji su zahvatili površinu od 499 ha.

Vidljivo je da je IOP za ove požare veći za više od 13 puta od prosjeka IOP za sve požare raslinja. Uspoređujući IOP samo za požarnu sezonu onda je taj nerazmjer i veći odnosno IOP je onda veći i za više od 48 puta.

Naime, mogućnost ozljeđivanja uslijed eksplozija onemogućuju pristup zemaljskim snagama, a i zračne snage imaju određena ograničenja prilikom gašenja ovakvih požara, pa se zbog sigurnosti požari na miniranim i minski sumnjivim površinama većinom nadziru ili gase sa sigurnih površina (prometnica, sigurnih makadamskih putova i sl.).

U gašenju ovogodišnjih požara raslinja na priobalnom i kraškom području (podaci dobiveni u VOS-u) 3 vatrogasaca su bila ozlijeđena (lakše ozljede), dok smrtno stradalih vatrogasaca nije bilo.

**ANGAŽIRANE SNAGE VATROGASNIH ZAJEDNICA ŽUPANIJA/GADA ZAGREBA,
VATROGASNIH ZAJEDNICA GRADOVA/OPĆINA – JAVNIH VATROGASNIH
POSTROJBI, DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE I
DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA**

Učinkovito gašenje požara raslinja je moguće jedino uz dobru prethodnu pripremu i koordinaciju zrakoplovnih i zemaljskih snaga. U ovogodišnjoj požarnoj sezoni bile su angažirane sljedeće zemaljske snage:

- 4810 operativnih vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima iz priobalnih županija
- 80 pripadnika Državne intervencijske postrojbe (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik)
- 21 vozilo u organiziranim dislokacijama iz kontinentalnih Županija na područje priobalja (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje, 14 lokacija na priobalju, otocima i poluotocima)
- 1110 sezonskih vatrogasaca mjesečno angažiranih putem Programa aktivnosti
- 46 profesionalnih domicilnih vatrogasaca dodatno mjesečno u DVIP-ovima.

Tijekom gašenja ovogodišnjih požara raslinja na priobalnom i kraškom području 3 vatrogasaca su bila ozlijeđena (lakše ozljede), dok smrtno stradalih vatrogasaca nije bilo.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE PROVEDBE PROGRAMA AKTIVNOSTI U 2014. GODINI

Za potrebe provedbe Programa aktivnosti u 2014. godini iz Državnog proračuna je na projektu K260089 planirano 26.859.500,00, ali je zbog rebalansa proračun, zbog doznačenih sredstava za potrebe pokrivanja troškova na ime poplava konačno iznosio 29.655.200,00 kuna (godišnji plan projekta), a za potrebe Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Državne uprave za zaštitu i spašavanje, prikazana je u tablici 6.

Tablica 6: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti u 2014. godini

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
K260089	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA	29.655.200,00 kn
	REALIZIRANO DO 13. 12. 2014. GODINE	28.973.649,95kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	97,7 %

Od planiranih financijskih sredstava Državne uprave za zaštitu i spašavanje (29.655.200,00), realizacija u odnosu na godišnji plan iznosila je 97,7 %.

ZAKLJUČAK

1. Zadaće iz Programa aktivnosti temeljem izvješća izvršitelja i sudjelovatelja, te uvidom u stvarno stanje, provedene su u zadovoljavajućoj mjeri i u zadanim rokovima.
2. Angažiranje izvršitelja i sudjelovatelja Programa aktivnosti poboljšano je u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na 2013. godinu Hrvatske željeznice su također poboljšale svoj angažman i izvršavanje zadataka utvrđenih Programom aktivnosti.
3. Vrednujući statističke pokazatelje koji ukazuju na veličinu izgorjele površine u odnosu na broj požara i vrijeme aktivnog gašenja, zaključuje se da su požari bili na vrijeme uočeni i da je operativni sustav brzo reagirao, te spriječio nastanke još većih izravnih i neizravnih šteta. Umanjene vrijednosti broja požara i izgorjelih površina rezultat su povoljnih klimatoloških prilika na Jadranu i priobalju kao i brzo reagiranje i djelovanje vatrogasnih snaga.
4. Prilagodljivim i integriranim sustavom zaštite, spašen je velik broj objekata, očuvane su turističke destinacije i vegetacijski pokrov na požarno ugroženim područjima što ukazuje na dobru koordinaciju svih aktivnosti i subjekata. Koordinacijom iz jednog mjesta, Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Operativnog vatrogasnog zapovjedništva, omogućeno je uspješnije djelovanje snaga na svim razinama i unutar jedinstvenog zapovjednog sustava. S obzirom na širinu zadaća u Operativno vatrogasno zapovjedništvo i sljedeće godine trebaju biti uključeni časnici Ministarstva obrane i službenici Ministarstva unutarnjih poslova, kako bi koordinacija snaga i upravljanje složenijim događajima bilo učinkovitije.
5. Obzirom na proteklu požarnu sezonu i uočene probleme u pripremi mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, Državna uprava za zaštitu i spašavanje će u 2015. godini pokrenuti sljedeće aktivnosti:
 - u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom:
 1. Izmjena Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 25/2001.) u cilju jedinstvenog učinkovitog djelovanja svih subjekata,
 2. Izrada Plana pripravnosti izvanrednog upućivanja vatrogasnih snaga za ispomoc na ugrožena područja,
 3. Izrada Plana logističke pripreme vatrogasnih snaga,
 4. Izrada Plana osposobljavanja za navođenje protupožarnih zrakoplova,

5. Izrada revizije Plana redovne dislokacije vatrogasnih snaga na priobalje,
 6. Izvršiti dodatno osposobljavanje novih pripadnika javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava za helikopterski prijevoz i desantiranje,
 7. Izvršiti stručni nadzor nad provođenjem mjera iz Programa aktivnosti za 2014. godinu, kao i stručni nadzor operativne osposobljenosti i spremnosti vatrogasnih snaga i dodatnih sezonskih vatrogasaca,
 8. Formiranje izvanrednih županijskih operativnih vatrogasnih zapovjedništava.
 9. Izraditi Plan preventivnog djelovanja vatrogasnih snaga,
 10. Osmisliti promidžbu snaga zaštite i spašavanja za vrijeme turističke sezone,
 11. Organizirati podjelu promidžbenih materijala iz zaštite od požara turistima pri ulasku u Republike Hrvatske,
 12. Tražiti rješenje za jače angažiranje dodatnih lokalnih vatrogasnih snaga.
- u suradnji s Ministarstvom obrane:
1. Utvrdit će se postupak izviđanja i izraditi dnevni Plan izviđanja ugroženih prostora zrakoplovima Ministarstva obrane,
 2. Uvođenje u korištenje podvjesnog uređaja za helikoptere (Bamby bucket),
 3. Nastaviti provoditi osposobljavanje ovlaštenih pripadnika vatrogasnih postrojbi određenih za navođenje protupožarnih zrakoplova,
 4. Osposobiti dodatne snage Ministarstva obrane za gašenje šumskih požara,
 5. Osigurati kvalitetne veze zemaljskih i zračnih snaga,
 6. Osigurati jednog pripadnika (koordinatora) Oružanih snaga u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (1.06.- 30.09. 2015.)
- u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova:
1. Izraditi Plan korištenja helikoptera „Bell“ i utvrditi postupak podizanja istog za zapovjedno izviđanje,

2. Izraditi Plan razmještaja, upotrebe i uvođenja novih radio postaja u sustavu „Tetra“,
 3. Osigurati jednog djelatnika Ministarstava u Vatrogasnom operativnom zapovjedništvu u Divuljama (1.06.- 30.09. 2015.),
 4. Osigurati češće provođenje inspekcijskih nadzora javnih ustanova i javnih poduzeća – a posebno državnog značaja, u cilju još učinkovitije provedbe mjera zaštite od požara.
 5. Uključiti djelatnike zaštite od požara iz sjedišta i policijskih uprava u aktivnije donošenje novijih i učinkovitijih mjera zaštite od požara otvorenog prostora.
- u suradnji sa Državnim hidrometeorološkim zavodom:
 1. Izvršiti analizu klimatskih promjena na području Republike Hrvatske,
 2. Izvršiti analizu ruže vjetrova i niskih strujanja,
 3. Izvršiti kontinuirani izračun indexa opasnosti i za kontinentalni dio Republike Hrvatske.
 4. Po potrebi na dnevnoj bazi vršiti razmjenu podataka o stanju meteoroloških prilika na požarom ugroženom području
 - u suradnji s trgovačkim društvom Hrvatske šume:
 1. Utvrdit će se korištenje zemljovida u kojima su ucrtane šume po stupnjevima opasnosti od požara u cilju učinkovitijeg djelovanja zračnih i zemaljskih snaga,
 2. Pravovremeno planiranje i obilazak kompleksa šuma od državnog značaja,
 3. Kontinuirana izrada šumskih putova i utvrđivanje šumskih površina (zona) po stupnjevima opasnosti, ovisno o financijskim mogućnostima,
 4. Uspostaviti kontinuirani nadzor video kamerama, sukladno godišnjem Planu Hrvatskih šuma d.o.o. i financijskim mogućnostima
 5. Kontinuirano razmjenjivati podatke
 6. Dobiti na uvid u ESRI formatu klasifikaciju šuma i šumskog zemljišta kako državnog tako i privatnog vlasništva kao i njenu kategorizaciju
 - u suradnji sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave:
 1. Planirati dislokacije vatrogasnih snaga iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske,

2. Poticanje razvoja operativnih dobrovoljnih vatrogasnih društava (posebno u priobalju i otocima) kroz nabavu tehnike, opreme, osposobljavanje i edukaciju,
 3. Izvršiti dodatno osposobljavanje vatrogasaca, vatrogasnih rukovoditelja i trenazu, čime će biti povećana učinkovitost kao i sposobnosti operativnog djelovanja vatrogasnih postrojbi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kontinentalnog i priobalnog dijela Republike Hrvatske,
 4. Tražiti će se i nadalje još bolja rješenja za jačanje i angažiranje lokalnih snaga kao i tražiti rješenja oko smanjivanja troškova smještaja i prehrane,
 5. Iznaci mogućnost smanjivanja broja dislokacija ne umanjujući operativnu spremnost i mobilnost vatrogasnih postrojbi štićenog područja.
 6. Omogućiti i stvoriti temelje zapošljavanja sezonskih vatrogasaca i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske sukladno mogućnostima JLS i PS.
- u suradnji sa Ministarstvom financija:
 1. Iznaci mogućnost uvođenja protupožarne naknade (po danu) za angažiranje vatrogasaca i utvrditi njezin iznos i stupnjevanje jednako kao i za pripadnike Ministarstva obrane,
 2. Iznaci mogućnost neoporezivanja naknada sezonskih vatrogasaca.
 3. Riješiti problem upošljavanja sezonskih vatrogasaca
 - u suradnji sa Ministarstvom zdravlja:
 1. Za potrebe angažiranja Oružanih snaga, izvanrednih dislokacija i velikih požara ili akcidenata, a temeljem zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika, obavezno osigurati na mjestu događaja stalno izmješteno dežurstvo,
 2. Osigurati, posebno u priobalnom dijelu Republike Hrvatske, dovoljne količine seruma protiv ugriza zmija, pauka i škorpiona.
 - u suradnji s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture:
 1. Izraditi Plan zatvaranja aerodroma, zračnih luka, autocesta i važnih državnih cesta u slučaju požara i zadimljavanja,

2. Izraditi Plan učinkovitijeg djelovanja provođenja protupožarnih mjera za Hrvatske željeznice,
 3. Izraditi Plan nadzora ugroženih lokacija.
- u suradnji s poduzećem HŽ i Agencijom za sigurnost željezničkog prometa:
1. Održati radne sastanke u cilju poboljšanja provođenja mjera zaštite od požara,
 2. Izraditi Plan obilaska lokacija koje su stvarale problem u smislu nastajanja požara uz pruge,
 3. Od strane Hrvatskih željeznica potrebno izvršiti potrebno tretiranje uz prugu kako bi se smanjila mogućnost nastanka požara,
 4. Poduzeti potrebne tehničke mjere na vlakovima kako bi se smanjilo iskrenje uz tračnice,
 5. Pojačati inspekcijske nadzore provedbe mjera zaštite od požara.

U smislu izvršenja Programa aktivnosti i poboljšanja sustava provođenja istog, te organizacije rada kod svih subjekata, potrebna je još uža suradnja, kvalitetnija komunikacija, stalna izmjena informacija, međusobna koordinacija kako bi svi subjekti izvršili zadaće u smislu još bolje i kvalitetnije sigurnosti turista i svih građana Republike Hrvatske.